

Boringen op oceanbodem

AANBOUW VAN GROOT DRIJVEND EILAND

De Amerikaanse « Science Foundation » heeft bekend gemaakt dat de plannen tot verkenning van het onbekende binnenste van de aarde verder uitgevoerd zullen worden met de bouw van een groot drijvend booreiland.

Een woordvoerder van de stichting heeft verklaard, dat dit eiland zal worden gebruikt in het project « Mohole » dat zich over tientallen jaren zal uitspreiden. Door dit project hoopt men nieuwe inlichtingen te verkrijgen over de samenstelling en geschiedenis van onze planeet door monsters te nemen van de aardkorst en de onderliggende laag.

Volgens de « National Science Foundation » weet de mens meer over het oppervlak van de maan dan over de tweede laag van zijn eigen planeet. De stichting heeft een kontrakt afgesloten met een scheepsbouwbureel om ontwerpen voor het bouweiland te beoordelen en kontrakten voor de uitwerking van het plan voor te bereiden.

De plannen zullen rond augustus over verscheidene scheepswerven verdeeld worden die dan hun eigen detailprojecten moeten opstellen en indienen. De stichting hoopt dat het booreiland in 1966 tewater gelaten en in hetzelfde jaar in dienst zal genomen worden.

Het project « Mohole » voorzagt eertijds alleen een booronderzoek van de bovenste aardlagen. Toen van wetenschappelijke zijde de kritiek was geuit dat het project wetenschappelijk te weinig diepgaand was, is het uitgebreid met een on-

derzoek van fossielen bevattende rotsen en afzettingen die op de oceanbodem liggen. In afwachting van een besluit over het geschil in aanpak van het project waren de uitgaven voor Mohole geschorst.

Vorige maand dan werd het project opnieuw opgevat. De « National Science Foundation » heeft aangekondigd dat Gordon Lill, medewerker van een grote Vliegtuigfabriek, de leiding over het project zal hebben.

Lill, een van de geleerden die indertijd het plan tot diepe boringen in de aardkorst voorgesteld hebben, is directeur geweest van de geofysische afdeling van het Amerikaanse bureau voor Oceanografie. Het booreiland zal volgens geleerden 'n unieke kans geven om meer over de aarde te weten te komen. Het zal met boorinstallatie, verbindingen- en kustbases meer dan 40 miljoen dollars kosten. De jaarlijkse uitbatingkosten zullen ongeveer 8 miljoen dollar bedragen.

Het plan voor een eiland is uitverkoren boven een scheepsonwerp, omdat de ervaring met buiten, gaats boren heeft geleerd dat eilanden veel stabiel zijn in ruwe zee.

Toch zal het « eiland » ondanks zijn naam, niet rusten op de bodem van de oceaan maar op zeer diep drijvende tanks.

Zoals nu voorzien is zal het eiland opgebouwd worden uit twee onderzeebootachtige rompen van 112 m. lengte en 18,5 m. doorsnee. Bijna 27 m. hierboven komt op zes pilaren van 9,5 m. dikte, een drie verdiepingen hoog lichaam te rusten.

Dit lichaam is 85 m. lang, 71 m. breed en 7 m. hoog. Hier zal de boorinstallatie geplaatst worden, benevens machines, uitrusting, laboratoria en verblijfplaatsen voor bemanning.

De beide rompen zullen gebruikt worden om voedsel, water en ballast in te slaan. Ook zitten hier de voortstuwingsmotoren van het eiland in. Eenmaal op een uitgezochte plaats aangekomen, zullen de rompen 21 meter onder de zeespiegel verdwijnen. Deze diepte zal de invloed van de golven vernietigen.

Het booreiland zal op de 6 steunzuilen boven het water uitkomen en boven de boorput op zijn plaats gehouden worden door stabilisatiemotoren aan de onderkant van die zuilen. Een elektronische rekenmachine moet dan snelheid en bewegingsrichting van de stabilisatiemotoren bepalen aan de hand van een onderzeese sonor-installatie.

Het boren zal op zee verricht worden, omdat de aardkorst, die op het vasteland 24 tot 72 km dik

is, onder de oceanen soms maar 5 km dik is.

Onderzoekingen hebben aangetoond, dat men met een booreiland, dat in water van 4 tot 5 km diepte ligt, de « mantel » de laag direkt onder de aardkorst, op 10,5 km beneden de zeespiegel kan bereiken.

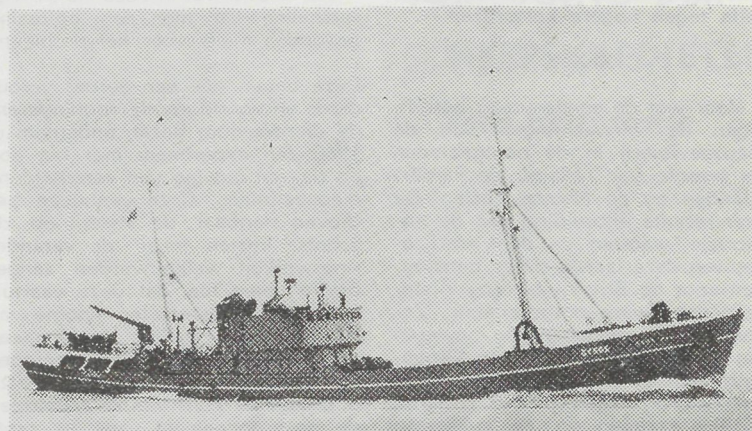
De mantel, die uit rots bestaat, gaat tot ongeveer 2.900 km diepte, of ongeveer halverwege de straal

van de aarde. Deze mantel vormt 80 t.h. van de aardinhoud en ligt rond de aardkern, die een doorsnee van 3500 km heeft.

De « National Science Foundation » verwacht dat het project Mohole wel tientallen jaren kan duren, zolang als de geleerden nieuwe wegen tot verkenning via de boortoren kunnen uitdenken.

Het produktieapparaat :

Een der problemen van de Britse visserij-industrie

De « Ross Renown » welke in 1962 gebouwd werd op de scheepswerven Cochrane & Son uit Selby voor rekening van de grote Britse rederij « Ross Group ». — (foto Fishing News Directory and Diary 1963)

vervolg van blz 15

wateren, alhoewel terzake nog niets definitief vaststaat.

Ook voor de kleinere treilers wordt geen uitgesproken voorkeur aan de dag gelegd. Bepaalde reders gaan over tot de bestelling van hek-treilers, terwijl anderen het meer houden bij het traditionele type. De diepvries aan boord van de treilers zal hoogstwaarschijnlijk toegepast worden op de grote hek-treilers die gaan vissen in de Groenlandse wateren, maar het is weinig waarschijnlijk dat dit ook het geval zal zijn voor de visserij in de andere gebieden, op uitzondering van de Afrikaanse wateren, moesten de Britse reders toch besluiten aldaar hun kans te wagen. Buiten het laatste geval mag aangenomen worden dat de Britse treilers verder de traditionele visserijgronden zullen bevissen met een misschien grotere belangstelling voor Groenland, maar dit zal weinig invloed hebben op de

scheepstypes van de visserseenheden.

X X X

Niettegenstaande de meest recente tendensen enigszins gunstig zijn voor de hektreilvisserij, wordt deze mening evenwel niet gedeeld door bepaalde Britse rederijen.

De Boston Deep Sea Fisheries, een van de drie grote Britse rederijen, heeft zeer onlangs een bestelling van een klassieke treiler doorgegeven, en er mag verondersteld worden dat een tweede bestelling zal volgen. Deze bestelling werd doorgegeven aan een Poolse scheepswerf te Gdynia, terwijl tevens prijs-offertes werden gevraagd aan binnenlandse scheepsbouwwerven voor de konstruktie van een paar nieuwe treilers van het klassieke type.

Totdaar dit overzicht van de opvatting welke de Britse reders er inzake scheepsbouw op nahouden.

— B

Enkele cijfers uit Boulogne

Met een totale tonnage van 118.483 Ton overtreft het produktiecijfer 1963 van Boulogne dit van vorig jaar met 7.826 Ton.

Wat de besommingen betreft : 1963 bracht 137.121.236 FF, hetzij een gemiddelde van 1,16 tegen 1,19 FF van vorig jaar. De vermeerdering van de tonnage schrijft men toe aan de overvloedige vangsten binnengebracht tijdens de vorstperiode verleden jaar en aan de belangrijkheid van de haringvisserij tijdens de twee laatste zomermaanden. Deze relatieve haringaanvoer is nochtans ver van bewezen gezien verschillende rederijen eenvoudig de haringkampagne moesten stopzetten daar de resultaten onvoldoende waren. Zelfs al is er een toename in produktie, een nadere bestudering brengt toch aan het licht hoe een malaise in onze vissershavens heerst en dan vooral te Boulogne, nationale markt nummer één voor wat vis betreft. — F.